

GINOP-2.3.2-15-2016-00048

Projekt címe: Életet veszélyeztető Akut megbetegedések súlyossági és halálozási mutatóinak javítása transzlációs orvostudományi - megközelítésben - STAY ALIVE

Támogató alap: [ERFA](#) [1]

Projekt Azonosító	GINOP-2.3.2-15-2016-00048
Projekt neve	Életet veszélyeztető Akut megbetegedések súlyossági és halálozási mutatóinak javítása transzlációs orvostudományi megközelítésben - STAY ALIVE
Szakmai vezető, elérhetőségek	Dr. Hegyi Péter, hegyi.peter@pte.hu [2]
Projektmenedzser, elérhetőségek	Gayár Csilla, gayar.csilla@pte.hu [3]
Projekt teljes költségvetése	1 494 053 285 Ft
Projekt időtartama	2017.02.01-2021.01.31

Projektünk hazánkban és Közép-Kelet Európában is egyedülálló és hiánypótló célokat valósít meg. A súlyos, akut, életet veszélyeztető állapotok közül, több megbetegedésben is a megfelelően gyors orvosi beavatkozás ellenére is elfogadhatatlanul magas, 30-50%-os a halálozás. Ezen betegségekben történő eredményes kutatás csak az alapkutatók és klinikusok összefogásával, azaz a transzlációs medicina mentén valósíthatóak meg. A transzlációs medicina hidat képez a klinikai és az alapkutatások között. Egy gyűjtőfogalom, amely a **preklinikai kutatási eredmények „átfordítását” jelenti a mindennapi klinikai gyakorlatba** és betegellátásba, vagyis fogalmazhatunk úgy is, a laboratóriumtól a betegágyig (from bench to bedside) tartó folyamat.

A transzlációs medicina legkiválóbb nemzetközi központjai, ahol elsőként intézményesítették az orvostudomány transzlációs szemléletét: National Institutes of Health, The Harvard Clinical and Translational Science Center. De ma ilyen központok találhatóak például Cambridge-ban és Oxfordban is. Ma ők uralják a világ kutatási potenciáljának nagy részét, közleményeik a legjelentősebb tudományos folyóiratokban jelennek meg. Kelet-Közép-Európa, azon belül Magyarország szinte nincs jelen ezen a platformon, a transzlációs medicina fogalom ismeretlen a legtöbb hazai egészségügyben dolgozó szereplő (beleértve az orvostanhallgatókat, klinikusokat, elméleti szakembereket). A projekt hatására jelentősen növekedhet a Transzlációs Medicina magyarországi megismerése, mivel európai szinten is jelentős központ kerül kialakításra.

A projekt a Pécsi Tudományegyetem vezetésével, a Debreceni Egyetem és a Szegedi Egyetem kooperációjával jön létre. A tervezett kutatások a különböző szakterületek szakértőinek közös, összehangolt munkájára épülnek pankreatológiai, kardiológiai és stroke témában.

2. év eredményei

**STAY ALIVE - TRANZLÁCIÓS MEDICINA A JOBB MINŐSÉGŰ BETEGELLÁTÁSÉRT
ÉLETET VESZÉLYEZTETŐ AKUT MEGBETEGEDÉSEK SÚLYOSSÁGI ÉS HALÁLOZÁSI
MUTATÓINAK JAVÍTÁSA TRANZLÁCIÓS ORVOSTUDOMÁNYI MEGKÖZELÍTÉSBN - STAY
ALIVE**

Budapesten tartotta éves találkozóját a három egyetemen átívelő, alapkutatók és

klínikusok összefogásával megvalósuló projekt, melynek célja az életveszélyes, nagyon súlyos, akut kórképekben szenvedő betegek életben tartása. A 2021. januárig futó pályázatban három fő tudományterületen, az akut hasnyálmirigy-gyulladás, az agyérkatasztrófa, illetve a szívinfarktusz és hirtelen szívhalál kezelése kapcsán fognak össze a szakemberek a betegek javára.

A találkozón az 1,494 milliárd forint európai uniós támogatás segítségével megvalósuló projekt eddigi eredményeit, előrehaladását foglalták össze a résztvevők. A Pécsi Tudományegyetem vezetésével két további egyetemen, a Szegedi Tudományegyetemen és a Debreceni Egyetemen is folynak a kutatások. Az akut hasnyálmirigy-gyulladás, a szívinfarktusz és az agyérkatasztrófa is olyan betegség, ahol még mindig elfogadhatatlanul magas a halálozás. Ezen betegségekben történő eredményes kutatás csak az alapkutatók és klínikusok összefogásával, azaz a translációs medicina mentén valósíthatók meg. A translációs medicina hidat képez a klínikai és az alapkutatások között, a preklinikai kutatási eredmények „átfordítását” jelenti a mindennapi klínikai gyakorlatba és betegellátásba, vagyis a laboratóriumtól a betegágyig (from bench to bedside) tartó folyamat.

A projekt több kiemelt célkitűzése már most megvalósult. A program egyik legfontosabb célja, hogy egy európai szinten is jelentős központ kerüljön kialakításra, mely nemzetközileg is egyedülálló lehetőséget biztosít a magyar kutatóknak, hogy ne csak elérjék, de meg is előzzék nemzetközi versenytársaikat, és megnöveljék a valóban eredményes kutatások számát. A találkozón bemutatásra került a Transzlációs Medicina Központ Multidiszciplináris Kutatástámogató Csoportjának felépítése és működése, ami klínikai kérdéseik megválaszolásában segíti a kutatókat.

A program egy másik fontos célja a betegségekhez kapcsolódó adatgyűjtés megvalósítása. Mindhárom betegségterületen megtörtént a betegregiszterek létrehozása és a betegek regiszterbe vonása Pécsen, Debrecenben és Szegeden is elkezdődött. Így állnak rendelkezésünkre azok az adatok, amelyekre építeni lehet, hogy újragondolhassuk a betegellátást annak érdekében, hogy a következő évtizedekben minél kevesebben haljanak hirtelen szívhalált, vagy legyen számukra végzetes kimenetelű az agyérkatasztrófa vagy az akut hasnyálmirigy-gyulladás. A Széchenyi 2020 program keretében megvalósuló projekt hosszú távú eredménye, hogy a beruházásnak köszönhetően a betegek kórházi tartózkodása rövidül és a halálozási mutatók javulnak.

3. év eredményei

A GINOP STAY ALIVE program alapkutatási projektjei mind a kardiológia, mind a gyógyszerészet, mind a neurológiai területen folytatódnak, ezekből folyamatosan készülnek magas szintű publikációk.

A STAY ALIVE program egyik fontos célja az akut hasnyálmirigy gyulladás, az akut szívelégtelenség és az akut agyi történés (stroke) betegségekhez kapcsolódó adatgyűjtés megvalósítása. Összesen több mint kétezeröt száz beteg adatát sikerült összegyűjteni az AKUT PANCREATITIS, a STROKE, a CARDIOMYOPATHIA és az AKUT SZÍVELÉGTELENSÉG regiszterekbe.

A translációs szemlélet elterjesztéséhez nagyban hozzájárult az interdiszciplináris kutatócsoportunk működése. Az interdiszciplináris CORE csoport összehangolt munkájának köszönhetően megvalósult az a kiemelt cél, hogy különböző tudományterületeket összehangolva (informatika, matematika, klínikai kutatás, elméleti kutatás, menedzsment) operatív módon segítjük az egyes orvostudományi szakterületek elméleti és klínikai kutatását.

A projekt második évében a terveknek megfelelően megkezdődött az obszervációs prospektív klínikai vizsgálatok megtervezése, és indítása. Három obszervációs vizsgálat indult a heveny hasnyálmirigygyulladás területéhez kapcsolódóan, az akut biliáris hasnyálmirigygyulladás kezelésének részleteit vizsgáló PREPAST vizsgálat már fut, 90 beteget sikerült eddig beválogatni. Az EMILY vizsgálat is elindult, ami a betegek epehólyag eltávolításának optimális idejét célozza megvizsgálni a hasnyálmirigygyulladás után. A LIFESPAN nevű vizsgálat tesztidőszakban van. A LIFESPAN vizsgálat célja, az akut hasnyálmirigygyulladás rizikófaktorainak felderítését célozza meg.

A translációs modell kiemelt célja, hogy a tudományos kutatáson kívül a betegellátásban, a tudásrendszerezésben és az oktatásban, valamint a translációs kommunikációban is fejlesztéseket hajtson végre, mert a tudományos eredmények valós klinikai gyakorlatba való átültetése csak így végezhető hatékonyan. Az interdiszciplináris CORE kutatástámogató csoport ezért részt vesz a betegellátás fejlesztésében (betegség specifikus központosított betegellátás megszervezésében, translációs betegellátó intézmények létrehozásában), a tudás rendszerezésben (pl.: tudományos kutatásra épülő klinikai irányelvek fejlesztésében, kezelési protokollok kialakításában) oktatási anyagok készítésében (pl.: betegeknek szóló tájékoztatók tervezésében és kivitelezésében és rendezvények szervezésében). Mindezzel a tevékenységgel az interdiszciplináris CORE kutatástámogató csoport hozzájárul a translációs medicina fejlődéséhez, a tudományos eredmények minél gyorsabban történő klinikai gyakorlatban történő hasznosításához, valamint a költséghatékonyabb egészségügyi ellátáshoz.

Menedzser: [Gayár Csilla](#) [4]

Archív:

Forrás webcím: <https://pii.pte.hu/ginop-232-15-2016-00048>

Hivatkozások

- [1] <https://pii.pte.hu/tamogato-alap/erfa>
- [2] <mailto:hegyi.peter@pte.hu>
- [3] <mailto:gayar.csilla@pte.hu>
- [4] <https://pii.pte.hu/menedzser/gayar-csilla>